

VIÐMERKINGAR

SAMBAND
EIRIKUR LINDENSKOV
EIRIKUR@SOSIALURIN.FO
TLF 341800

Ein trupulleiki hjá samfelagnum

Blaðið hjá felagnum Føroyskum sjúkarøktarfrøðingum, Vøka, finst í oddagrein harðliga at viðurskiftunum hjá sjúkarøktarfrøðingum á Landssjúkrahúsinum. Víst verður á dýra vika-rnýtslu og víst verður á stórt starvsfólkatrot innan røktarøkið. Vit hava áður her víst á, at spurningurin um sjúkrarøkt og eldrarøkt á høgum dygdarstigi fer at gerast ein av teimum stóru samfelagsspurningunum í framtíðini. Vit hava framvegis hesa áskoðan, og vit sóknast framvegis eftir einum víðskygdum politikki á økinum. Tá tað eru dupult so nógv leys stórv, sum talið av júst lidnum bachelorum innan hetta týðandi røktarøkið, so er tað okkurt, sum ikki ruggar heilt rætt.

Hetta snýr seg ikki bert um ein starvsból. Hetta snýr seg um almennan starvsfólkapolitikk sum heild og hetta snýr seg um almennan hugburð móttvegis almennum stovnum og almennari fyrisiting. Hetta snýr seg harnæst um útbúgvingarpolitikk, sum vit venda aftur til í eini komandi oddagrein. Sum heimurin sær út í dag, er tað ikki longur givið, at ungir føroyingar, sum fáa sær útbúgving, av sær sjálvum søkja starv innan tað almenna í Føroyum. Heimurin er vorðin ein arbeiðsmarknaður, og heimurin liggur opin fyri teimum, sum hava áræði og eina góða fakliga og ástøðiliga útbúgving. Hetta er ein tann mest sjónliga avleiðingin av altjóðagerðini. Tilvitandi, upplýst ungfolk, nýklakt frá føroyskum, donskum ella altjóða lærustovnum lata sær ikki lynda bert at koma á ein ella annan almennan lønarlista. Tey seta í dag, eins og somu sosialu bólkur í útheiminum, stór krøv til sjálvt starvið og starvsinnihaldið.

Hesi krøv snúgva seg ikki bert um eina góða løn. Tey snúgva seg eins nógv um avbjóðingar, um virðing, um menningarmøguleikar, um ávirkan á egnar arbeiðsuppgávur. Hetta snýr seg um liðiligar arbeiðstíðir, um mentanartilboð, frítíðarmøguleikar, um fysiska og mentala arbeiðsumhvørvið. Hetta snýr seg um útlit fyri eini góðari og spennandi yrkisleið og møguleikar fyri framflutningi. So kann verða spurt, hvussu tær almennu Føroyar eru fyrireikaðar til at taka ímóti hesum fólki. Vit hava ein varhuga av, at tað stendur ikki ov væl til her. Tað má vera nakað galið, tá so lítill áhugi er fyri almennum stórvum og fólki ikki stóðast. Í árávis hava politikkarar og toppembætismenn skrivað og talað um almennan starvsfólkapolitikk. Alt bendir á, at enn er langt á mál, og tí má onkur nú taka ábyrgd av hesum máli, tí kemur ikki broyting í gerast vit øll taparar – ikki bert sjúklingar og gomul, menn borgarin og vinnulívið sum heild.

Sosialurin

Tillykke til Hans Andrias Sølvará

PETER O.K. OLOFSON
Lektor i systematisk teologi, Teofilo Kisanji University

Årets debatpris gik til Hans Andrias Sølvará – og tillykke med det. Men egentligt er det lidt pud-sigt, da Sølvará, ifølge ham selv, blot siger, hvad stort set alle anerkendte og seriøse forskere siger. Der var måske mere grund til at give prisen til f.eks. Simun Absalonsen eller Richard Danielsen, der ifølge Sølvará har mod til at tale ’stort set alle anerkendte og seriøse forskere’ imod. Jeg har ikke haft mulighed for at følge debatten fra Tanzania, men jeg har nu haft mulighed for at se lidt i Sølvará’s bog: Guds ord ella ord um Gud. Tekstur & søga í Bibliuni, Fróðskapur, Faroe University Press, 2007

Det bedste tillykke til Sølvará vil nok være en kommentar til bogen. Konsekvensen af bogen er nemlig, at vil du bedrages, så gå til gudstjeneste eller begravelse, hvor vi bekend-er troen på den treenige Gud og Jesu opstandelse. Ifølge Sølvará så passer det nemlig ikke, det som præsten eller prædikanten siger.

Bogen
Det er en lidt skæg, fantastisk og underlig bog Sølvará har skrevet. Forfatteren indleder nemlig sin bog med at bekende, at Bibelen ingen myndighed har udover, hvad de videnskabelige redskaber kan stadfæste (s. 13) og selv om han stort set fradømmer det meste af Bibelen enhver historisk troværdighed, så stadfæster

han alligevel til sidst en eller anden form for Sølva-rásk kristendom og guds-forståelse (s. 157-164). Men hvad er egentlig kilden og normgrundlaget i denne Sølvaráske kristen-dom og gudsforståelse ud over forfatteren selv?

Rationalisme
Ifølge forfatteren er Bibelen et menneskeligt dokument, altså ’ord om Gud’ og ikke ’Guds Ord’. Det hjælper os ikke, at Bibelen selv siger noget andet, for vi kan ifølge forfatteren ikke begrunde, at Bibelens er Guds Ord eller Bibelens troværdig-hed med Bibelens egne ord (s. 13). Det vil han ikke have. Den lidt løjerlige konsekvens af forfatterens syn er altså: Vi skal finde noget uden for Guds åben-baring, der skal bekræfte, at det er Guds åbenbaring, før end vi kan acceptere, at det er Guds åbenbaring. Som en konsekvens af dette syn på Bibelen, skal Bibelen læses ’historisk-kritisk’ og ikke ’historisk-grammatisk’. Og netop denne historisk-kritiske videnskabsforståelse og metodebrug, forfatteren bekender sig til, fører da også til f.eks., at når Bibelen anfører i forbind-else med Jesu død, at der var ’mørke over hele landet’ (Mark 15,33; Luk 23,45), så er det ifølge forfatteren ’en astronomisk umulighed ved påsketid’ (s. 121). Dvs. at forfatteren har efter sin metode på forhånd bestemt, hvad der skal være muligt og ikke-muligt, og har på forhånd i kraft af sin metode ude-lukket Guds indgriben/underet. Det er så hans metodes rationalistiske forudsætning. Og det er denne rationalisme forfatt-eren bekender sig til. Men

hvem siger, at videnskab skal være rationalistisk?

Majoriteten
Forfatteren har ikke kun rationalismen i den hist-orisk-kritiske metode som makker i sit opgør med Bibelen, men også major-iteten (flertallet), hvis man skal tro ham. Forfatteren skriver nemlig hele tiden majoriserende: ’der er bred enighed mellem forskerne’ (s. 24); ’de fleste forskere mener’ (s. 30); ’stort set alle anerkendte forskere mener’ (s. 40) og ’stort set alle seriøse forskere mener’ (s. 154). Altså, er man uenig med forfatteren, har man forhånd nærmest stemplet sig selv som useriøs – og det er altså useriøst. Det er lidt synd for forfatteren, at han har forskrevet sig til Køben-havnerskolen i sin læsning af Det gamle Testamente (selvom heltene for for-fatteren tilsyneladende er Finkelstein og Silberman). Egentlig kunne man unde forfatteren, at han turde slippe sin rationalistiske tilgang og majoriserende udsagn. Rationalismen er forhåbentlig et for længst afdødt spøgelse og disse storslåede majoriserende udsagn, som forfatteren besmykker sig med, holder jo kun vand, hvis man kun vælger at læse historisk kritisk litteratur. Hvis forfatteren ville og turde, så findes der et væld af litteratur, der bruges på seminarier og universiteter rundt omkring i verden, der kunne give ham svar på de mange enkeltspørgs-mål i Bibelen, han så gerne vil problematisere ud fra den historisk-kritiske litt-eratur. Og lad os så ikke glemme, at den teologiske litteratur ikke er Bibelen selv.

En ny religion
Det er et hæderligt projekt at starte en ny religion, og da vi har religionsfrihed her til lands, stod og står det forfatteren frit for at gøre det. Problemet i forfatterens projekt er, at han egentlig vil lancere sin nye religion som kristen-dom (’oplyst kristendom’). Ifølge forfatterens ’oplyste kristendom’ er Jesus blot en radikal jøde (s. 136, 162), der dør – og så ikke mere. Han opstår ikke fra de døde. Og de, der mener at have set Jesus som opstanden, har blot haft en mystisk indre oplevelse (s. 141). Når den kristne kirke bekender troen på den treenige Gud, så er denne forestilling ifølge forfatt-eren et falsum (s. 148). Når kirken driver mission i lydighed mod missions-befalingen, så er missions-befalingen ikke noget Jesus har sagt, da det ifølge forfatteren skulle være i strid med, hvad Jesus tidligere har sagt (s. 131). Og sådan kunne vi fortsætte.

Tillykke
Er der grund til at sige tillykke med debatprisen, så må vi også sige, at Sølvará’s budskab i debatt-en ikke er til lykke for nogen. Lad os blot fri-modigt også fremover gå til gudstjeneste og begrav-else og tage ordene om Jesu opstandelse til os som sande og hvad Bibelen, Guds Ord, ellers siger.

*Peter O.K. Olofson
(og med et glimt i øjet må jeg hellere anføre min nuværende titel)
Lektor i systematisk teologi, Teofilo Kisanji University*

Sosialurin

Sosialurin
Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
jan@sosialurin.fo
Blaðstjóri: Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo
Redaktiónsleiðari: Kári Mikkelsen
karim@sosialurin.fo

Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo
Marknaðarleiddari: Gudny
Langgaard gudny@sosialurin.fo
Birgir Waag Høgnesen birgir@sosialurin.fo
Joan Abrahamsen joan@sosialurin.fo
Henrietta Hammer henrietta@sosialurin.fo

Blaðfólk:
Áki Bertholdsen aki@sosialurin.fo
Vilmund Jacobsen vilmund@sosialurin.fo
Snorri Brend snorri@sosialurin.fo
Magnus Gunnarsson maggi@sosialurin.fo
Rigmor Dam rigmor@sosialurin.fo
Rólant Waag Dam rolant@sosialurin.fo
Niels Uni Dam nielsuni@sosialurin.fo
Leo Poulsen leo@sosialurin.fo
Dorit Hansen dorit@sosialurin.fo
Eyðun Klakstein eydun@sosialurin.fo
Eydna Skaale eydnaskaale@sosialurin.fo
Anna V. Ellingsgaard anna@sosialurin.fo

Ítróttur:
Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo
Niels Mortensen niels@sosialurin.fo

Kykmyndir:

Alvin Ellebye Andersen alvin@sosialurin.fo

Sosialurin í Norðoyggjum:
Nólsoyar Pálsøta 1, 700 Klaksvík
tel. 458686 fax 458687
e-post: klaksvik@sosialurin.fo

Sosialurin í Suðuroy:
tel. 375364 fax 375464
tel. 228814
e-post: aki@sosialurin.fo
e-post: dagfinn@sosialurin.fo

!!! Haldarar
sum ikki hava fingið blaðið, kunnu ringja til 341818 og boða frá, leyggjardag tó frá kl. 11.00-13.00

Uppseting/prent:

Uppseting: Sosialurin
Prent: Prentmiðstöðin
Útgevandi:
Sp/rf Sosialurin
Avgreiðsla:
Mán.-frí. 8-16
Tórsgøta 1, 100 Tórshavn
Tel. 341800, Fax 341801
Postadressa:
Postboks 76, 110 Tórshavn
E-mail:
post@sosialurin.fo
lysing@sosialurin.fo
lysingartorg@sosialurin.fo
varp@sosialurin.fo

Blaðið verður prentað
mánadag-fríggjagdag klokkan 13³⁰

Lýsingar

Freistir:	Tekstlýsingar	Størri lýsingar	Lýsingartorgið	Heilsanir
Mánadagsblaðið	Mán.kl. 10	Frí. kl. 15	Frí. kl. 12	Frí. kl. 12
Týsdagsblaðið	Týs. kl. 10	Mán.kl. 15	Mán.kl. 12	Mán.kl. 12
Mikudagsblaðið	Mik. kl. 10	Týs. kl. 15	Týs. kl. 12	Týs. kl. 12
Hósdagsblaðið	Hós. kl. 10	Mik. kl. 15	Mik. kl. 12	Mik. kl. 12
Fríggjagadsblaðið	Frí. kl. 09	Hós. kl. 15	Hós. kl. 12	Hós. kl. 12

Størri lýsingar, sum nógv arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og áðrenn ásettu freistir.
Framhjápláss má umbiðjast í góðari tíð.

Stødd:
Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39 mm og rúmið millum teigarnar er 4 mm.

Innsent tilfar

Fult navn skal vera undir innsendum tilfari. Innsendar greinar, har blaðleiðsl-an ikki er kunnað um bústað og telefonnummar, verða ikki settar í blaðið.